

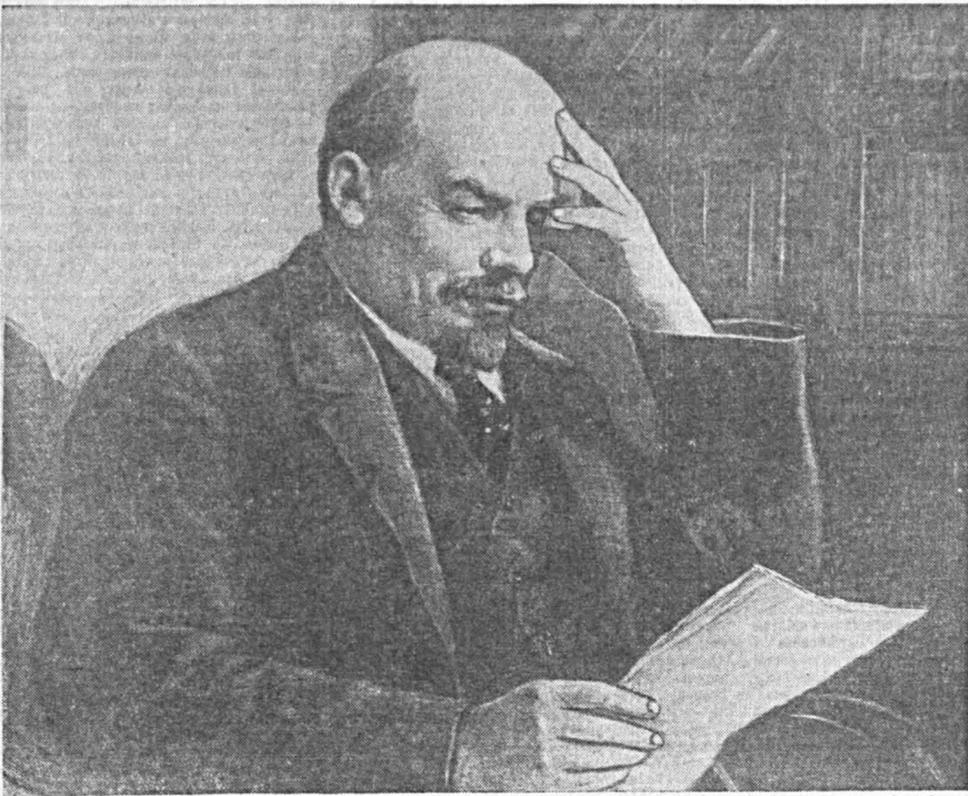
ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАУ БССР

№ 17 (1032)

Субота, 23 красавіка 1955 года

Цана 50 кап.

В. І. ЛЕНІН.

Малюнак мастака П. Васільева.

ПАД СЦЯГАМ ЛЕНІНА

Урачыстае пасяджэнне ў Вялікім тэатры ССРСР, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння Владзіміра Ільіча Леніна

Урачыста адзначылі працоўны Масквы, усе народы нашай Савецкай краіны, прэстыжныя людзі зямлі шара 85-ю гадавіну з дня нараджэння Владзіміра Ільіча Леніна — геніяльнага заснавальніка Комуністычнай партыі і стваральніка Савецкай сацыялістычнай дзяржавы, праўдзіра і настаўніка савецкага пролетарыята, усяго перадавога чалавечтва.

22 красавіка ў зале тэатра сабраліся прадстаўнікі рабочага класа, калгаснага сялянства і інтэлігенцыі, члены Цэнтральнага Камітэта КПСС, Савецкага ўрада, партыйныя і сацыяльныя дзеячы, афіцэры і генералы Савецкай Арміі і Флоту. Сярод прысутных у зале — пасяваўныя ветэраны рэвалюцыі, тая, каму пачасціліся бацьчы і чыць Ільіча; побач з імі — людзі новага пакалення будаўнікоў камунізма.

7 гадзін вечара. У прэзідыуме — сустрача гарачымі апальчэнтамі таварыш Н. А. Булганін, К. Е. Варашчыла, Л. М. Кагановіч, Г. М. Маленкоў, А. І. Мікаеў, В. М. Молатаў, М. Г. Перухін, М. З. Сабурова, П. Н. Паспелова, М. А. Сусланаў, а таксама члены Урадавай дэлегацыі Польскай Народнай Рэспублікі на чале са Старшынёй Савета Міністраў Ю. Цырпаньнікам, дэпутатамі Вярхоўнага Савета ССРСР і РСФСР, міністрамі, кіраўнікамі партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый сталіцы і Маскоўскай вобласці, наватары прамысловых прадпрыемстваў, прадстаўнікі Савецкай Арміі і Флоту.

Урачыстае пасяджэнне партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый горада Масквы, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння Вялікага праўдзіра і заснавальніка Комуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы Владзіміра Ільіча Леніна, па ларучэнню Цэнтральнага Камітэта КПСС, лаецца сакратару Цэнтральнага Камітэта КП Беларусі тав. П. С. Гарбуноў.

Далучыць гаворыць аб выдатнай ролі геніяльнага праўдзіра і настаўніка працоўных, аб трыумфе ўсеперамагаючых ідэй Леніна.

Пасля Карла Маркса гісторыя Вялікага вызваленчага руху пролетарыята ніколі яшчэ не выстаўляла такой гіганцкай фігуры, як Владзімір Ільіч Ленін. Савецкі народ ганарыцца тым, што Расія дала свету Вялікага Леніна, што наша краіна з'яўляецца радзімай Леніна.

Ленін адкрыў новую эпоху ў навуцы. Ён рушыў уперад тэорыю марксізма, узяў яе на новую, вышэйшую ступень.

Ленін вучыў, што рашучай умовай будаўніцтва камунізма з'яўляецца ўсемернае пераважнае развіццё цяжкай індустрыі, няўхільны рост прадукцыйнасці працы і стаяннае ўдасканаленне тэхнікі. Комуністычная партыя, следуючы ўказаным Вялікага Леніна, усеімі сіламі развіла цяжкую прамысловасць, вясномна клопаціцца і аб крутым уздыме ўсіх галін сельскай гаспадаркі, а таксама аб павелічэнні вытворчасці тавараў народнага спажывання.

Савецкі народ з велізарным натхненнем сустраў рашэнні студэнцкага Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС і другой сесіі Вярхоўнага Савета ССРСР, накіраваныя на далейныя крокі ўдзельнага развіцця сельскай гаспадаркі.

Ажыццяўляючы ўказанні Владзіміра Ільіча Леніна, беларускі народ падымаўся на вышэйшую ступень свабоды і культурнага развіцця. У гэтым годзе ў Беларусі адбудуць 1000 сельскагаспадарчых і прамысловых прадпрыемстваў, будуюць 1000 сельскагаспадарчых і прамысловых прадпрыемстваў, будуюць 1000 сельскагаспадарчых і прамысловых прадпрыемстваў.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння Владзіміра Ільіча Леніна

це — словы, якія выказваюць усенародную любоў да роднай Комуністычнай партыі, створанай Леніным.

Няхай жыве Комуністычная партыя Савецкага Саюза — вялікая натхняючая і кіруючая сіла савецкага народа ў барацьбе за пабудову камунізма!

22 красавіка ў зале тэатра сабраліся прадстаўнікі рабочага класа, калгаснага сялянства і інтэлігенцыі, члены Цэнтральнага Камітэта КПСС, Савецкага ўрада, партыйныя і сацыяльныя дзеячы, афіцэры і генералы Савецкай Арміі і Флоту. Сярод прысутных у зале — пасяваўныя ветэраны рэвалюцыі, тая, каму пачасціліся бацьчы і чыць Ільіча; побач з імі — людзі новага пакалення будаўнікоў камунізма.

7 гадзін вечара. У прэзідыуме — сустрача гарачымі апальчэнтамі таварыш Н. А. Булганін, К. Е. Варашчыла, Л. М. Кагановіч, Г. М. Маленкоў, А. І. Мікаеў, В. М. Молатаў, М. Г. Перухін, М. З. Сабурова, П. Н. Паспелова, М. А. Сусланаў, а таксама члены Урадавай дэлегацыі Польскай Народнай Рэспублікі на чале са Старшынёй Савета Міністраў Ю. Цырпаньнікам, дэпутатамі Вярхоўнага Савета ССРСР і РСФСР, міністрамі, кіраўнікамі партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый сталіцы і Маскоўскай вобласці, наватары прамысловых прадпрыемстваў, прадстаўнікі Савецкай Арміі і Флоту.

Урачыстае пасяджэнне партыйных, саветскіх і грамадскіх арганізацый горада Масквы, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння Вялікага праўдзіра і заснавальніка Комуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы Владзіміра Ільіча Леніна, па ларучэнню Цэнтральнага Камітэта КПСС, лаецца сакратару Цэнтральнага Камітэта КП Беларусі тав. П. С. Гарбуноў.

Далучыць гаворыць аб выдатнай ролі геніяльнага праўдзіра і настаўніка працоўных, аб трыумфе ўсеперамагаючых ідэй Леніна.

Пасля Карла Маркса гісторыя Вялікага вызваленчага руху пролетарыята ніколі яшчэ не выстаўляла такой гіганцкай фігуры, як Владзімір Ільіч Ленін. Савецкі народ ганарыцца тым, што Расія дала свету Вялікага Леніна, што наша краіна з'яўляецца радзімай Леніна.

Ленін адкрыў новую эпоху ў навуцы. Ён рушыў уперад тэорыю марксізма, узяў яе на новую, вышэйшую ступень.

Ленін вучыў, што рашучай умовай будаўніцтва камунізма з'яўляецца ўсемернае пераважнае развіццё цяжкай індустрыі, няўхільны рост прадукцыйнасці працы і стаяннае ўдасканаленне тэхнікі. Комуністычная партыя, следуючы ўказаным Вялікага Леніна, усеімі сіламі развіла цяжкую прамысловасць, вясномна клопаціцца і аб крутым уздыме ўсіх галін сельскай гаспадаркі, а таксама аб павелічэнні вытворчасці тавараў народнага спажывання.

Савецкі народ з велізарным натхненнем сустраў рашэнні студэнцкага Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС і другой сесіі Вярхоўнага Савета ССРСР, накіраваныя на далейныя крокі ўдзельнага развіцця сельскай гаспадаркі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Совета Міністраў ССРСР і Прэзідыума Вярхоўнага Савета ССРСР акрымае таварыш К. Е. Варашчыла.

Аркестр выконвае Дзяржаўны гімн Савецкага Саюза.

Слова для заклда «Ідзі Леніна азараць шлях да камунізма» лаецца члену ЦК КПСС галоўнаму рэдактару газеты «Праўда» Д. Т. Шэнілаву.

Далучыць гаворыць аб Леніне як тэатры рэвалюцыйнай думкі і рэвалюцыйнага дзеяння, вялікім заснавальніку Комуністычнай партыі, стваральніку першай у свеце Савецкай сацыялістычнай дзяржавы, праўдзіру працоўных усіх краін.

У заключэнне свайго заклда пад апальчэнтамі прысутных Д. Т. Шэнілаў гаворыць, што Комуністычная партыя, верная ленінскаму вучэнню, узначальваема яе выбараным Цэнтральным Камітэтам, паспяхова вырашае цяпер велічныя задачы будаўніцтва камуністычнага грамадства. І яна перамаганосна вырашае гэтыя задачы, бо базмежныя стваральныя сілы народа, узятыя партыяй да варшны гістарычнай творчасці, бо шляхі да гэтай мэты азарацца святлом усеперамагаючых ідэй Леніна.

У зале чуецца бурны авалды ў гонар слаўнай Комуністычнай партыі, у гонар яе Цэнтральнага Камітэта. Усе ўстаюць. Магутны і велічны гучыць партыйны гімн «Інтэрнацыянал». Яго спяваюць удзельнікі ўрачыстага пасяджэння.

Пасля ўрачыстага пасяджэння адбыўся вялікі канцэрт.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Ідзі Леніна азараць шлях да камунізма

Даклад тав. Д. Т. Шэнілава на ўрачыстым пасяджэнні ў Маскве, прысвечаным 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна

Таварышы! Працоўны Савецкага Саюза, краін народнай дэмакратыі, рабочы клас капіталістычнага і каланіяльнага свету, усё прагрэсіўнае чалавечтва адзначае знамянальную дату — 85-годдзе з дня нараджэння Владзіміра Ільіча Леніна. Ленін — тытан рэвалюцыйнай думкі і рэвалюцыйнага дзеяння, вялікі заснавальнік Комуністычнай партыі, стваральнік першай у свеце Савецкай сацыялістычнай дзяржавы, праўдзіру працоўных усіх краін.

Геніяльнае настаўніцтва і тэарэтыкі рабочага класа К. Маркс і Ф. Энгельс узброілі рабочы клас сапраўды навуковым светлагорадам. Яны адкрылі законы ўзнікнення, развіцця і гібелі капіталізма, навукова абгрунтавалі немінуць сацыялістычнай рэвалюцыі, яны раскрылі гістарычную ролю рабочага класа, як магішчыка капіталізма і будаўніка сацыялістычнага грамадства, яны ахарактарызавалі ў агульных рысах дзве фазы развіцця камунізма. Будучы артадаксальным марксістам у самым глыбокім, рэвалюцыйна-творчым значэнні гэтага слова, Ленін у велізарнай ступені прымножыў ідэйнае багацце марксізма.

Ленін выступіў на арэну палітычнай барацьбы ў новую эпоху, калі адбыўся пераход капіталізма ад даманапальскай фазы імперыялістычнай фазы яго развіцця. Супрацьстаялі капіталізма асабліва востра праяўляліся ў Расіі. Сюды перамяшчаўся цэнтр савецкага вызваленчага руху. Тут наспівалі найвялікшыя рэвалюцыйныя бітвы. Расія і дала свету Леніна. Яна з'явілася радзімай Леніна.

Разам з тым ленінізм мае глыбокія каранні ва ўсім міжнародным развіцці, у савецкім вызваленчым руху. Ленінізм — вучэнне інтэрнацыянальнае. Ленінізм ёсць марксізм эпохі імперыялізма і пролетарскі рэвалюцый, эпохі будаўніцтва камунізма. Ён усавябляе ў сабе ўсё лепшае, што наахлела чалавечай думкай за тысячы годзі. На аснове геніяльнага абгульнення савецкага вопыту ў новую гістарычную эпоху

Ідзі Леніна азараць шлях да камунізма» лаецца члену ЦК КПСС галоўнаму рэдактару газеты «Праўда» Д. Т. Шэнілаву.

Далучыць гаворыць аб Леніне як тэатры рэвалюцыйнай думкі і рэвалюцыйнага дзеяння, вялікім заснавальніку Комуністычнай партыі, стваральніку першай у свеце Савецкай сацыялістычнай дзяржавы, праўдзіру працоўных усіх краін.

У заключэнне свайго заклда пад апальчэнтамі прысутных Д. Т. Шэнілаў гаворыць, што Комуністычная партыя, верная ленінскаму вучэнню, узначальваема яе выбараным Цэнтральным Камітэтам, паспяхова вырашае цяпер велічныя задачы будаўніцтва камуністычнага грамадства. І яна перамаганосна вырашае гэтыя задачы, бо базмежныя стваральныя сілы народа, узятыя партыяй да варшны гістарычнай творчасці, бо шляхі да гэтай мэты азарацца святлом усеперамагаючых ідэй Леніна.

У зале чуецца бурны авалды ў гонар слаўнай Комуністычнай партыі, у гонар яе Цэнтральнага Камітэта. Усе ўстаюць. Магутны і велічны гучыць партыйны гімн «Інтэрнацыянал». Яго спяваюць удзельнікі ўрачыстага пасяджэння.

Пасля ўрачыстага пасяджэння адбыўся вялікі канцэрт.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Ленін развіў і ўзбагаціў марксісцкую філасофію — дыялектычны і гістарычны матэрыялізм, марксісцкую палітычную эканомію. Ленінізм з'яўляецца вышэйшым дасягненнем рускай і сусветнай культуры.

Ленін быў вялікім стратэгам рэвалюцыі. Пранікаючы празорлівым поглядам мысліцеля ў глыбіны працэсу развіцця капіталістычнага свету, Ленін з'явіўся творцам выдатнага даследавання аб імперыялізме. Адкрыўшы закон іерархічна-мернаснага эканамічнага і палітычнага развіцця капіталістычных краін у перыяд імперыялізма, ён стварыў новую, скончаную тэорыю сацыялістычнай рэвалюцыі, якая паслужыла сіятам і тэарэтычнай асновай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, якая прарвала ўсю прыгнечаную чалавечтву шлях да новага жыцця.

«Мы маем права ганарыцца і лічыць сябе шчаслівымі тым, — пісаў Ленін, — што нам давялося першымі авалдыць у адным кутку зямнога шара таго дзікага звера, капіталізм, які зааў ямялю крывёй, давеў чалавечтву да голаду і адзінчэння, і які загіне немінуць і хутка, якімі-б страшэнна зверскімі ні былі праўдзіні яго перацямаротнага шаленства» (т. 27, стар. 460).

На нашых вачах усё больш умацняецца разлажэнне старой, адыходзячай савецкай сацыялістычнай сістэмы, усё больш расце і мацее новая, узыходзячая савецкая сацыялістычная сістэма. Дваццаце стагоддзе з'яўляецца стагоддзем трыумфу ўсеперамагаючых ідэй марксізма-ленінізма.

Ленін — вялікі карыфей навукі. Сваімі адкрыццямі законаў, шляхоў і форм сацыялістычнага пераўтварэння грамадства, законаў будаўніцтва камунізма Ленін узяў марксізм на вышэйшую ступень. Ён усавябляе распрацаваў пытанне аб пролетарскай дыктатуры, абгрунтаваўшы тое каронае палажэнне, што вышэйшым прышпым дыктатуры пролетарыята з'яўляецца саюз рабочага класа і сялянства пры

Ідзі Леніна азараць шлях да камунізма» лаецца члену ЦК КПСС галоўнаму рэдактару газеты «Праўда» Д. Т. Шэнілаву.

Далучыць гаворыць аб Леніне як тэатры рэвалюцыйнай думкі і рэвалюцыйнага дзеяння, вялікім заснавальніку Комуністычнай партыі, стваральніку першай у свеце Савецкай сацыялістычнай дзяржавы, праўдзіру працоўных усіх краін.

У заключэнне свайго заклда пад апальчэнтамі прысутных Д. Т. Шэнілаў гаворыць, што Комуністычная партыя, верная ленінскаму вучэнню, узначальваема яе выбараным Цэнтральным Камітэтам, паспяхова вырашае цяпер велічныя задачы будаўніцтва камуністычнага грамадства. І яна перамаганосна вырашае гэтыя задачы, бо базмежныя стваральныя сілы народа, узятыя партыяй да варшны гістарычнай творчасці, бо шляхі да гэтай мэты азарацца святлом усеперамагаючых ідэй Леніна.

У зале чуецца бурны авалды ў гонар слаўнай Комуністычнай партыі, у гонар яе Цэнтральнага Камітэта. Усе ўстаюць. Магутны і велічны гучыць партыйны гімн «Інтэрнацыянал». Яго спяваюць удзельнікі ўрачыстага пасяджэння.

Пасля ўрачыстага пасяджэння адбыўся вялікі канцэрт.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

Урачыстае пасяджэнне, прысвечанае 85-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна, адбылася таксама ў Віцебску, Гомелі, Гродна, Магілёве, Брэсце, Маладзечна, на ўсіх гарадах і раённых цэнтрах рэспублікі.

кіруючай ролі рабочага класа. Ён стварыў тэорыю нацыянальна-каланіяльнага пытання. Ён распрацаваў важнейшыя эканамічныя праблемы будаўніцтва сацыялізма і камунізма. Магутная Савецкая многанациянальная дзяржава — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік — з'яўляецца жывым усавябленнем вялікай пераўтваральнай сілы ідэй Леніна.

Ленін спалучаў у сабе якасці геніяльнага мысліцеля і палітычнага барацьбіта, майстра рэвалюцыйнага пераўтварэння і арганізатара многамільённага мас. Я самах вытокаў пролетарскага рэвалюцыйнага руху ў Расіі Ленін гаварыў: «Дайце нам арганізацыю рэвалюцыянераў — і мы перавернем Расію» (т. 5, стар. 435). Такую арганізацыю рэвалюцыянераў ён стварыў. Ідэйна загартаваў і выстаяў у асабе нашай слаўнай Комуністычнай партыі. (Апальчэнтамі).

Ленінская партыя ішла ў авангардзе рабочага класа ў сацыяльным бітве трох рэвалюцыі. Партыя ўзначаліла самаацэнную барацьбу савецкіх людзей за свабоду і незалежнасць сваёй Айчыны ў галы грамадзянскай вайны і імперыялістычнай інтэрвенцыі. Пад кіраўніцтвам Вялікага праўдзіра і арганізатара справы Леніна Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна партыя, пераадолеўшы найвялікшыя выпрабаванні і цяжкасці, у жорсткай барацьбе з мешанізмамі, традыцыямі, правымі растаўратарамі, са шматлікімі ворагамі народа прывяла нашу краіну да перамогі сацыялізма. Пад кіраўніцтвам партыі савецкі народ і яго тоаленныя Узброеныя Сілы ў галы Вялікай Айчыннай вайны разграмілі браніраваныя падчыненыя гітлераўскія аспаруды і выра тавалі свет ад пагрозы фашысцкага завалення.

Цяпер партыя камуністаў, кіруючы выдатнымі саратнікамі і вучнямі Лен

Вялікія заветы

Ленін! З пачуццём гордасці і шчасця, сымпюль любова і ўдзячнасцю вымаўляюць гэтае імя прастыя людзі зямлі. Для сённяшняга, для тых, чые моцныя і ўмелыя рукі будуць новае жыццё напярэдак зямлі і нявысціжанага сямі мільярд, чыя воля да перамогі не ведае неадольных перашкод, — вялікае імя Леніна ўвасобіла ў сабе ўсё самае лепшае і мудрае, самае дарагое і багатае, усё тое, што неаддзяльна ад жывіцы і барацьбы народаў, што складае жывую душу гэтай барацьбы.

Таварыш Ленін, на фабрыках дымных, на землях, укрыхтых і снегам і рэжумем, вашым, таварыш, сэрцам і імемн думам, дыхаем, змагаемся, жывем мы!

Людзі працы паўтараюць гэтыя словы Маякоўскага, бачачы ў іх вымаўленне сваёй думкі і пачуццяў, сваёй любі да чалавека, тытанічнага праца і генай якага былі да канца аддадзеныя вялікай справе вызвалення народа.

Вялікі Ленін, прасякнуты светлай верай у сілу і магутнасць працоўнага народа, у яго бязмежныя магчымасці, гаварыў, што толькі той пераможа і ўтрымае ўладу, хто верыць у народ, хто асцвядзіць у крыніцы жывой народнай творчасці.

Гэтая жывая народная творчасць заўсёды была прадметам асаблівай увагі В. І. Леніна. Старонкі ланіскіх прац раскрываюць перад намі яго неперарывнае ўмяне бачачы у працоўных справах народа нараджэнне новага, парасткі будучага, якія нараджаюцца ў жорстай барацьбе са старым. Ён умеў бачыць гэтае новае, умеў ачынуць на яго увагу ўсіх, умеў паказаць, што калатліва падтрымка новага, стварэнне ўмоў для яго росту — залог поспеху ўсёй нашай справы. Ён вадзіў пудоўнай здольнасцю заўважаць у жыцці тое, што магло на першы погляд здацца слабым, але па сваёй прыродзе а'ўдзяляла крыніцы велізарных магчымасцей, было перспектывным, дазваляла знаходзіць шляхі, што вядуць у будучыню. Каб у гэты граздзянскі вайны і разрухі рабочыя пачалі арганізоўваць камуністычныя суботнікі, Ленін з захваленнем вітаў ініцыятыву мас, называў іх вялікім пачынам, пачытам навароту, больш істотнага, больш карынага, чым звяржэнне буржуазіі, бо гэты пачынаў быў першым крокам на шляху да новай арганізацыі працы, якая з'яўляецца важнейшай умовай перамогі сацыялізма. Яго работа «Вялікія ішчы» — гэтая скарбніца ланіскай мудрасці — паказвае, якая вялікая сіла закладзена ў працоўных падзігах народа і як важна своечасова падтрымаць ініцыятыву мас, уважліва вывучаць гэтую ініцыятыву, дазваляючы разумець сувязь сучаснасці з будучыняй.

Пастаянна напамінаючы аб тым, што ў народных масах знаходзіцца невычэрпная крыніца вялікіх творчых сіл і талентаў, Ленін заўсёды шукаў і знаходзіў гэтыя таленты, дапамагаў ім, прыцягваў іх да вялікай дзяржаўнай працы. На яго імя змоглі разгарнуцца па ўсёй свеці сілы і прыгажосці. «У нас ёсць матэрыял і ў прыродных багатых, і ў запасах алавецкіх сіл, і ў пудоўным размаху, які дада народнай творчасці вялікай рэвалюцыі, — каб стварыць сапраўды магутную і багату Русь».

Совецкі чалавек з асаблівай сілай адчувае мудрасць і праўду гэтых натхнёных ланіскаў слоў. Магутная і багатая сацыялістычная Русь, аб якой напамінае марыў Ленін і будучыню якой ён прывітаў сваё жыццё, створана рукамі народа, вернага валаветам вялікага праўдыва.

«Совецкая ўлада ёсць шлях да сацыялізма, знойдзены масамі працоўных і таму — праймы і таму — непераможны» — пісаў Ленін.

Вядарную перавагу совецкай улады Ленін бачыў у тым, што яна забяспечвае

шырокае прымяненне працоўных да рашучага ўдзелу ў кіраўніцтве краінай, робіць дзяржаўны апарат сапраўды народным, бліжым і дарагім усім працоўным. Прымяненне працоўных да кіраўніцтва дзяржавай Ленін называў «пудоўным сродкам», які не мае і не можа мець ні адна буржуазная дзяржава. Ленін вучыў шырока выкарыстоўваць гэты «пудоўны сродак» і заўсёды намагаўся, што совецкая ўлада жыве і працуе для народа, для вадвальнення яго патрэб, для яго шчасця.

У шматлікіх працах, выступленнях, пісьмах В. І. Леніна адлюстраваны настолькі клопаты праўдыва пра ўдзяканна-

В. І. Ленін. Скульптура работы З. Агурга.

ленне совецкага дзяржаўнага апарату. І тут вялікі Ленін бачыў рашучую ўмову паспяховага вырашэння задачы ў цеснай сувязі дзяржаўнага апарату з масамі, ва ўменні хутка і чула рэагаваць на патрэбы і запатрабаваны населенніцтва, уважліва адносіцца да скарг, прапанов працоўных, прыслухоўвацца да крытыкі знізу. Гэтай мачэ навінен быць падпарадкаваны і павод кадраў, з гэтага пункту гледжання трэба падыходзіць і да вылучэння работнікаў на тую або іншую дзяржаўную пасаду. Ленін з гнева гаварыў аб тых работніках, якія бачыць сваю гадоўную зарплату ў складанні дэкратаў, тончуну ў «паперным балоне» не вывучаюць жыццё, агароджваюцца ад народа, якому яны асаліаны служыць. Бюракраты, чынушы, вузладжыны даялігі былі глыбока ненавіснымі Леніну, і ён заўсёды падкрэсліваў, што бюракратызм — найвялікшае зло, неапычальнае ў Совецкай дзяржаве, што мы маем наадзеныя срокі кіраваць супраць бюракратызма. Гэты сродак — улад усяго народа ў кіраўніцтве, які дазваляе рашуча выганяць канцылярчыну і валадзіць у практыцы работы дзяржаўнага апарату. «...Умечы асавадзіць сабе бязмежнае давер'е масы таварыскімі адносінамі да яе, калатлівым аздавальненнем яе патрэб», — так вымаўляў Ленін асноўныя задачы дзяржаўнай і партыйных органаў.

Займаючыся справамі найвялікшага дзяржаўнага значэння, В. І. Ленін заўсёды жыве і глыбока цікавіцца жыццём і барацьбой народа, пастаянна падтрымліваў разнастайныя і цесныя сувязі з працоўнымі. Ленін заўсёды знаходзіў час адказаць на пісьмы працоўных, пагугрыць у прастойнікам шматлікіх дэлегатый, выступіць з дакладам перад рабочай або сялянскай аудытарый. Яго часта можна было бачыць на заводах і фабрыках, у вёсках, і

ўсюды, дзе быў Ленін, яго гутаркі пакідалі незабытыя след у памяці тых, каму выпала ішчасце бачыць і слухаць вялікага праўдыва. У шматлікіх успамінах рабочых і сялян, якія сутраваліся з Леніным, захаваліся пудоўны і бясшчэны дарагі вобраз праўдыва, мудрага і вялікага, простага і чалавечнага. Такім вяду яго народ. Такім заўсёды застаецца ён у памяці людзей.

Ленін выхоўваў нары ў духу пастаяннага гатоўнасці выконваць любое заданне партыі і дзяржавы, у духу бязмежнай аддасці справе народа. Зняважліва адносіны да «лаваў» работы, імкненне аналці «цёплае» месца як мага далей ад пераходна лініі барацьбы за сацыялізм, ён лічыў няваротна жывіца работніка. Быць бліжэй да жыцця, быць заўсёды ў гучы мас, на самым гарачым участку, дзе вырашаюцца гадоўныя задачы, — гэтым вучыў Ленін нашы кадры. Ён гаварыў:

«Чаму-б цяпер не перамясціць некатора членаў ЦВК або членаў валегіі або іншых высокапастаўленых таварышаў на работу нават павятовую, нават валаветую? Не настолькі-ж мы сапраўды «абаракраціліся», каб «бягчыжыцца» гэтым. І знойдуцца ў нас дэзяткі цэнтральных работнікаў, якія ахвотна пойдуча на гэта. А справа гаспадарчага будаўніцтва ўсёй рэспублікі выйграе ад гэтага надзвычай, і ўзорныя воласці або ўзорныя паветы адгуграюць не толькі вялікую, але праму рашучую, гістарычную ролю».

Камуністычная партыя Совецкага Саюза святая захоўвае і ачышчае вялікія ланіскае заветы.

У нашы дні, калі па закліку партыі па ўсёй краіне разгарнуўся патрыятычны рух за аказанне дапамогі калгаснай вёсцы кваліфікаванымі кадрамі, гэтыя ланіскае ўказанні асабліва бліжкі і зразумелы ўсім совецкім людзям, у чым сэрца заклік партыі знойшоў гарачы водгук. На работу ў вёску вехаці тысячы кадравых работнікаў, дырэктараў прадпрыемстваў, волітых партыйных і совецкіх работнікаў, вучоных, спецыялістаў сельскай гаспадаркі, каб унесці свой уклад у вырашэнне грандыёзных задач, пастаўленых партыяй. І гэты В. І. Ленін — найкаштоўнейшы скарб партыі і совецкага народа.

Сіла партыі — у яе вернасці ланіскаму заветам, у яе непарукай сувязі з масамі, у тым бязмежным давер'і, якім яна нарытаецца ў совецкага народа.

Рашучыя сусветна-гістарычныя задачы сацыялістычнага будаўніцтва, Камуністычная партыя Совецкага Саюза нудзіцца кіравалася ланіскае заветам навадзіць сувязь з народам, заўсёды паміць, што а глыбінні і трысаласці гэтай сувязі залежыць поспех нашай справы. У народных масах, абуджаных да самастойнай гістарычнай творчасці Вялікім Кастрычнікам, у простых совецкіх людзях вучыў І. В. Сталін бачыць сам каштоўны капітал, самы значны збытак сацыялістычнай дзяржавы. «Работыя і сялянне, — гаварыў І. В. Сталін, — якія без шуму і трэску будуюць заводы і фабрыкі, шахты і чыгункі, калгасы і саўгасы, ствараюць усё дабро жыцця, ворыць і аддываюць усё свеч, — вось хто сапраўдны герой і творцы новага жыцця».

Камуністычная партыя Совецкага Саюза, якая ачышчае цяпер грандыёзную праграму далейшага ўдзелу народнай гаспадаркі і культуры нашай краіны, маючы і ўдзяканнае сувязь з масамі, абавіраецца ў сваёй барацьбе на творчую ініцыятыву і працоўную энэргію мас, бачачы ў непарушным аднаіні партыі і народа наадзёную аснову магутнасці і славы Радзімы.

Вялічная мірная праца нашга народа! Вялізарныя дасягненні краіны Советав, яны і радасныя яе шлях у будучыню. На гэтым слаўным шляху нас натхняе баяны ланіскае сцяг, нас кічае ўперад слова і справа Леніна, праўдыва і настаўніка, вялікага друга народа, чыё імя жыве і будзе жыць у ванах.

Юр. ВАСІЛЬЕВ.

Жыватворчая тэма

Па ўсёй Беларусі гучаць песні аб Леніне, складзеныя самім народам. Гэта «Дарожнік» і «Мялічкіны», «Да сакала» і «Палессе», «Гэта ты, таварыш Ленін, навучыў нас гэтак жыць» — з Міншчыны, запісаная ў розных варыянтах песня «Мы жыццё сваё вядзем па заветах Леніна».

Аб Леніне, які павязваў народу шлях да шчасця, даў яму светлае жыццё, з вялікай шчырасцю гаворыць шырокавядомы і за межамі рэспублікі беларускі народны песні «Уздышоў светлае месяц» і «Як крыніца цяча», вядомыя калгасныя прыпеўкі, складзеныя ў Беларусі ў 30-я гады.

Беларускія кампазітары, увасобляючы дарагі вобраз Вадзіміра Ільіча, напісалі арыгінальныя музычныя творы, апрацавалі шмат цікавых народных песень.

Да іх ліку належача баланы кампазітары І. Цікоцкага, М. Чуркіна, марш І. Маркевіча.

Балада «Пяць зён і пяць начэй» Я. Цікоцкага на тэст В. Ігбер — вельмі шчырае і неспрэчнае выказанне настрою безваротнай страты самага дарагога і блізкага чалавека. Для баланы «Хто гаворыць, што памёр Ленін» М. Чуркіна на тэст А. Апаніна характэрная аптымістычная трагедынасць, і гэта робіць твор асабліва каштоўным.

Пасля гэтых першых спроб адлюстраванні ў беларускай музыцы вобраза Леніна, кампазітары рэспублікі напісалі новыя творы, прысвечаныя генію рэвалюцыі. Тут можна назваць сімфанічную паэму «Маціца за смерць» М. Алава, араторыю «Вадзімір Ільіч Ленін» Я. Цікоцкага, іх жа песні і песні кампазітараў А. Багатырова, В. Яфімава, Д. Лукаса, П. Палкавырава, Р. Пукета, С. Палонскага, Н. Скалоўскага, М. Чуркіна, дзе вобразам Радзімы і партыі адыты з вобразам Леніна.

Сімфанічная паэма «Маціца за смерць» (у трох частках) на залуе аўтара павіна была адлюстраваная пераможу ланіскае Ільі (твор напісаны ў 1933 годзе). Гэтая паэма цікавая як першая спроба ў беларускай музыцы стварыць неўміручы вобраз сродкам сімфанізма.

Арыгінальная па залуе і араторыя Я. Цікоцкага. У аснову яе аўтар паклаў павы В. Маякоўскага «Добра» і «Вадзімір Ільіч Ленін». Твор напісаны на сімфанічнага аркестра, хор, мужыцкага вакальнага квартэта, трох салістаў-спевакоў, саліста-піяніста і чыталыка; у яго музычную тканіну ўключаны фрагменты з твораў Бетховена, Шопана і рускіх рэвалюцыійных песень, якія любіў Вадзімір Ільіч. Пры наяднасці безумова ўтварыў апаэзу, такіх, як хоры «Пройдуць гады», «Год да ста гадоў», як тры і іншыя, у некаторых частках араторыі «Вадзімір Ільіч Ленін» адсутнічае кампазіцыйная аддаснасць, яркая самабытная мова.

У творы багатыя сродкі музычнага мастацтва неадстаткова напарнаваны адзінай мачэ стварэння патхнёнага вобраза Вадзіміра Ільіча. Вельмі пажадана, каб аўтар зноў ачынуўся да гэтай араторыі.

Вобраз В. І. Леніна — стваральніка беларускай дзяржавы — увасоблены ў песнях «Шуміць наша слава» А. Багатырова і С. Палонскага на тэст П. Броўкі, «З рускім народам» — Д. Лукаса і Р. Пукета на тэст П. Глебік, «Рэспубліка наша» — Я. Цікоцкага на тэст П. Броўкі.

Вобраз Леніна, які сімвал дружбы, етаніна народаў Совецкага Саюза, выдатна адлюстраваны ў песні «Мы — беларусы» Н. Скалоўскага на словы М. Клімковіча, знойшоў цікавае вырашэнне ў песнях на гэты тэст у М. Алава і П. Палкавырава. Песні «У гэтых краінах» В. Яфімава (словам М. Клімковіча) і «Жыць, Беларусь» М. Чуркіна (тэст П. Броўкі) маюць вобраз Леніна — стваральніка Совецкай улады. Аб тым, як з ім Леніна народы адзінаці Радзіму ў час граздзянскі вайны ад змежанай ітарпнасці апяляе песня «Пройдзем мы сляды бок» С. Палонскага з вядомага тэкста «12 песень аб Чырвовай Арміі» і іншыя.

У апошніх гады вядэ цікавыя песні аб Леніне стварыў малады беларускі кампазітар М. Носка на тэсты Я. Коласа і П. Глебік. Вобраз В. І. Леніна першых дён рэвалюцыі увасобіў Я. Цікоцкі ў сваім рамансе «Браняныя і Фінляндскага вакала» (тэст П. Броўкі).

І. ІСНІЕВІЧ.

Святло жыцця

Пётка Юзафа — так называюць прыбыраўшыцы клуба Андрэю — сабрала ланіцы з усіх павоў і схавала іх у староу гуты. Гэтыя незвычайныя дэзяткі Юзафа мелі протую сувязь з тым, што адбылося за сем кіламетраў ад вёскі Малаі на берагах ракі Лота.

Дакладней кажучы, з таго часу, як старшы мнашынці Вінец Грамбоўскі першы раз падышоў да пульта ўпраўлення і націснуў яго кнопку, патрэба ў газавых лампах адпала не толькі ў вёсцы Малаі, але і яшчэ ў вясеніцай навакольных сёлах. Уступіла ў строй Янаўская міжкалгасная гідрэлектрастанцыя, якая знаходзіцца каля самай граніцы Літвы. Яна дада першы ток у лотым, а ў красавіку станцыя была афіцыйна прынята ўрадавай камісіяй.

Красавікі! — месца вясновага цёплення, памітны чалавечтум тым, што ў гэтым месцы 85 год таму нарадзіўся вялікі Ленін.

З імем Леніна звязаны многія гістарычныя падзеі. Наша памяць узаўрае 1920 год... Галодная і халодная зіма. Па апісцельных вуліцах Масквы ветер гоціць снег. На трамвайных роўках нерухома стаюць вагоны. Велізарны горад патануў у цемры. Ленін за пісьмовым сталом, які асвятляе цёмная лампачка, упэўнена напісвае на паперу «План ГОЭЛРО».

У гэты год Расію наведзў англійскі пісьменнік Герберт Уэлс. Аўтар фантастычных раманав таі і не мог тады зразумець, як можна сур'ёзна гаварыць пра суцэльную электрыфікацыю вялікай краіны, калі нават у Крэмілі электрычныя лампачкі гарэлі слаба. Удэ напісаў кнігу, якая называлася «Расія ў імглі».

У вёсцы ядаўні панені батрак, цяпер калгаснік Вінец Грамбоўскі стаіць ля пульта ўпраўлення электрастанцыі. Ці даўно яго родная вёска Малаі лічылася самай забойтай і цёмнай?

Мы пачыналі з малага, а прыйшлі да грандыёзных новабудоваў найвялікшых у свеце электрастанцыяў, да пераўтварэння прыроды, да эпохі велічных спраў і смелых пошукаў.

З Янаўскай электрастанцыі я вяртаўся ў вёску Малаі ў другой палове літа. Дарога сапсавалася, яе перапынілі бурныя ручаі, непразглядная гразь у нізінах, размытыя каляны. Паў канец залік паказалася вёска. На фане неба яна амаль азалілася ў адну цёмную паласу. І раптам над вёскай загарэлі агні. Гэта была захаляючая карціна. Здалася, што лес стаў бліжэйшым. Ледзь бачныя контуры дамоў зніклі, а вокны гарэл яркімі агнямі і залілася ў злівістыя іскрывыя ланцужок. Атрымалася нібы ў казці: працігнулася панчотная рука чараўніка і запаліла ў гэтым лясным краі вечны агонь.

Але не! Вечны агонь запаліў не казачныя лясы. Турбіны для электрастанцыі прыслалі рабочыя Масквы, генератары зрабілі ўрадыцы, з берагоў Волгі, а слаўна горада Сталінграда ў Янаўку былі адстаўлены патхённі, мінскія рабочыя прыслалі шчыты. Калгасную электрастанцыю будавала ўся краіна, будавала так, як прабаўчы яшчэ трыццаць гадоў назад Ленін.

Калі станцыя дала першы ток, у вёсцы Малаі — цэнтры калгаса «Чырвоны Кастрычнік» адбыліся вялікія змены. Справа не толькі ў тым, што працу чалавека ў

значнай ступені змянілі машыны. Вельмі важна і тое, што змянілася культурнае жыццё вёскі.

У вёсцы і раней быў клуб. Пелля скалаць, што ён пуставаў, але і вялікай разнастайнай работай клубныя кіраўнікі не маглі пахваліцца.

І вось ярмі святлом загарэліся вонны клубы. Пацягнулася да святла людзі самых розных уростаў і прафесій. Загладчы хаты-чыталнікі — фактычны кіраўнік усёй клубнай работы Аляксандра Максімаўна Калчэня радалася, што ў клубе штодзёна стала поўна народу.

Многіх калгаснікаў у клуб прывабіла святло, якое так ярва зяла ў вонках. Ім і прапавала Аляксандра Максімаўна ладзкіма пачытаць кнігі. І калі тыя адказалі згодзі, яна разгарнула кнігу Г. Нікалаевай «Аповесць пра дырэктара МТС і гадоўнага агранома» і пачала чытаць. Галіцель адлічыў дзесяткі, потым дзесяткі удараў. Каціцель перагортвала старонку за старонкай. На тварах людзей можна было чытаць то гнёт, то радасць.

Ніколі яшчэ людзі не засяджаліся ў клубе за чытаннем так позна. На другі дзень усё чарашнія слухачы прыйшлі ў чыталню, ледзь толькі ў яе вокнах агарэла святло. З таго часу чыткі сталі парадзіцца святлом не штодня. Капіталей цяпер ужо не чытае сама. Ён дапамагаюць лепшым вучні і калгасныя комсаомольцы, якія ўмеюць прыгожа і выразна чытаць.

Паней калектыўныя чыткі мастацкай літаратуры выклікалі неабходнасць у канферэнцыйных чытачоў. Была абмеркавана калектыўна прычытаная аповесць Г. Нікалаевай, вядомая А. Макавіча «Выбацайце, калі ласка!» і інш. А потым калгаснікі самі вышрылі пастаўні п'есу К. Крапіны «Пяць дзаваранкі». Арыстатамі сталі і вадгаснікі і работнікі Астрэвецкай МТС.

Многае, называчы многае змянілася ў вёсцы Малаі з таго часу, як тут загарэла электрычнае святло. Сотні калгаснікаў атрымалі магчымасць слухаць радыё, у сельскі клуб часцей сталі аглядаць прафесіянальныя лектары і акцёры. Цяпер кіраўнікі калгаса плануюць набыць новую модалу для клуба, пашырыць бібліятэку, прыдаць театральныя касцюмы і нарошчэ, устанавіць у клубе стацыянарную кіноапаратуру.

Але не будзем забываць, што святло з'явілася не толькі ў Малаі, а яшчэ ў вясеніцай навакольных вёсках. Гэта значыць, што калі дзесяткі тысяч калгаснікаў, механізатараў, прадстаўніц сельскай інтэлігенцыі сталі жыць зусім іншым, яны слухаюць радыё, часцей наведваюць кіно, больш чытаюць. А гэта-ж вырашэнне важнейшай праблемы, аб якой шчыра пры жыцці гаварыў Вадзімір Ільіч Ленін. Мы-ж толькі тады зможам дасягнуць сур'ёзных поспехаў у сельскай гаспадарцы, калі матэрыяльны і духоўны багаты стануць даступнымі кожнаму калгасніку. Шлях да гэтага ляжыць праз электрыфікацыю. Стваральнік камуністычнай партыі Вадзімір Ільіч Ленін разумеў гэта з усёй выразнасцю, якая характэрна для яго тытанічнага розуму. І неадарма ўдзячна яго нашаму назвалі электрычныя лампачкі — лампачкамі Ільіча.

А. ТРАЦЬКОЎ.
Астрэвецкі раён, Маладзечанская вобласць.

Творы В. І. Леніна на беларускай мове

З велізарнай цікавасцю працоўныя Беларусі вывучаюць неўміручы творы старадынка Камуністычнай партыі Совецкага Саюза і першы у свеце сацыялістычнай дзяржавы Вадзіміра Ільіча Леніна. Аб вялікім пошыце на ланіскае творы красамовна сведчыць рост выдання прац Вадзіміра Ільіча.

Па дадзеным Книжнай палаты БССР, з 1917 года па 20 красавіка 1955 года ў рэспубліцы выйшла ў свет на беларускай мове 343 вышчы твораў Леніна агульным тыражом 3.866.000 экзэмпляраў.

Шматразова перавыдавалася ў БССР асобныя творы В. І. Леніна. Напрыклад, вядомая ланіскае праца «Чаргоны залачы Совецкай улады» выдывалася на беларускай

мове дзесяткі разоў. «Задачы Саюзаў моладзі» — дзесяткі разоў. Па пяць выданняў вытрымалі творы: «Крок ўперад, лав крокі назад», «Аб каперашчы», «Дзве тактыкі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі», «Вялікі пачына», «Дзяржава і рэвалюцыя», «Красавікі тэзісы» і інш.

Выпуск чарб'еркага выдання Твораў В. І. Леніна ў перакладзе на беларускую мову закончаны ў 1951 годзе, і цяпер ажыццяўляецца друкаванне дадатковага тыражу. Патвора вылучаны ў свет яшчэ 13 тамоў Твораў (з 1 па 13) па 15.000 экзэмпляраў кожнага.

Многа выдывалася на беларускай мове кніг аб Вадзіміру Ільічу Леніне для дзешч.

Па шляху праўды

У дзень памяці Вадзіміра Ільіча Леніна працоўны ўсёго свету падвядуць вынікі сваёй барацьбы і працы пад сцягам ланіскае, вызначыць новыя, важнейшыя практычныя задачы сваёй дзейнасці. Разам з работнікамі ўсіх гаалі працы паводзіць гэтыя вынікі і шматлікі атрад дзешчой літаратуры і мастацтва.

Усім сваімі поспехамі і дасягненнямі наша літаратура абавязана неўміручаму вучэнню ланіскае.

Ленін з гравічнай дакладнасцю аформіў адносіны перадавой грамадскай думкі да літаратуры і мастацтва, вызначыў іх велізарную пераўтваральную ролю ў барацьбе за вышчэнне капіталізма і пабудову сацыялістычнага грамаства. Ленін даў яркі прыклад канкрэтнага аналізу творчасці класікаў рускай літаратуры. Пры адносіны твораў ён знаходзіў з таго, наколькі яны праўдывыя, наколькі глыбока адлюстравалі жыццё, тыповыя з'явы рачыінасці. Выключна глыбокую ападку даў Вадзімір Ільіч дзейнасці вялікіх рускіх рэвалюцыійных дэмакратав. Ён назваў Герцына, Белінскага, Чарнышэўскага, Дабраўбава папярэднікамі рускай сацыял-дэмакратыі.

Выкаваанні Леніна аб Чарнышэўскім і Тургенева, Велікім і Неірасаве, Тагстым і Герцане, Гоголі і Шчэдрым паказваюць, як высока цаніў вялікі праўдыва свабодналюбныя дэмакратычныя традыцыі рускай літаратуры, яе барацьбу супраць прыгнёту працоўных, супраць прыгонніцтва, за лепшае жыццё народа.

Класічны прыклад глыбокага аналізу мастацкай творчасці дадзены ў ланіскай артыкулаў пра Льва Нікалаевіча Тагстаго. Ленін бачыў у Тагстым геніяльнага мастака слова, які праўдыва адлюстравань моцны і слабыя бакі сацыяльнай рэвалюцыі, глыбока выкрыў яе супярэчнасці. Аналі-

зуючы сувязь творчасці пісьменніка з рачыінасцю, Ленін не толькі выкрыў супярэчнасці ў яго творчасці, але і паказаў прычыны гэтых супярэчнасцей.

Разам з тым, Ленін вызначыў творчасць Тагстаго як крок ўперад у маст

На радзіме правядыра

Зелянець дрэвы ў садах і парках. Пасвежавому неспакойна клубяцца над горадам белыя воблакі.

У адзін з такіх сонечных красавіцкіх дзён, 85 год назад, у горадзе Сібірску, што стаіць на высокай гары над Волгай, у маленькім флігелі на Стралецкай вуліцы нарадзіўся ў сям'і Ульянавых сын В. І. Ленін. Беспрэжым генам рэвалюцыі, заснавальнікам Савецкай дзяржавы і партыі.

Многа пудоўных гарадоў ёсць у нас, але горад, у якім нарадзіўся Ленін, асабліва дарагі і блізка савецкаму чалавеку, працоўным усіх краін.

Зімой і летам едучы людзі на Ульянаўск, у Дом-музей В. І. Леніна.

З 1929 года, з часу адкрыцця, музей В. І. Леніна наведвае каля двух мільяёнаў чалавек розных нацыянальнасцей і краін. Докладна адноўлена ў доме сціплае бытавое абсталяванне сям'і Ульянавых. Пераступішы парог, наведвальнік трапляе ў гасцінцу. Тут расставлена мэбля так, як стаяла яна пры жыцці гаспадароў дома. Многа кветак — іх любілі Ульянавы, асабліва В. І. Ленін.

Побач з гасцінай — рабочы кабінет Ільі Нікалаевіча, бацькі Леніна, алева прымае каля яго ўтульна пакой маці В. І. Леніна — Марыі Александрэўны. Яна вызначалася высокімі душэўнымі якасцямі. Усім трох сям'і ў трох дачок маці з маленства навучыла правядзіць сабе, сціпла, сумленна, чужасці да чалавека. Велізарна маральна сціла і духоўна прыгажосць Марыі Александрэўны асабліва хвалюе наведвальнікаў.

«Наведванне музея, — піша група настаўнікаў школ Уфійскай чыгуны, — вылікала ва ўсіх нас жывыя вобразы гэтага сціплага, простага і поўнага, сям'і. Яно выклікала ў нас самыя глыбокія пачуцці любові, павагі да бацькоў вялікага правядыра, гена чалавецтва, якія выхавалі сваіх дзяцей у духу высокіх ідэй служэння народу».

У адным з 15 таму воўгулаў напісана: «Прынціп і метады выхавання дзяцей у сям'і Ульянавых — яркі прыклад для ўсіх. У савецкіх сем'ях павінны помніць Марыю Александрэўну — маці В. І. Леніна. Хочацца пажадаць нашым маткам помніць светлы вобраз маці правядыра і настаўніка».

Наверсе, на антрэсолах, знаходзяцца дзіцячыя пакоі. У пакоі В. І. Леніна спецыяльна шафа з прыборамі для доследаў па хіміі. Кнігі на рабочым сталі сведчаць аб шчырых і сур'ёзных духоўных інтэлектуальных творах: тут творы Маркса, Мэнделеева, Дарвіна, Гэта, Рэлеяна.

Насупраць гэтага пакою, побач з лесвіцай плацоўкай, — пакой В. І. Леніна. Проста і сціпла ў гэтым пакоі. Я сціпа — жалезны локат, перад якім — столік, крэсла, справа — палічка з кнігамі, сярод якіх творы класікаў рускай і еўрапейскай літаратуры. Наведвальнікі — бацька рэчы, да якіх даражэлі рукі Ільіча, пад шклом ляжыць залаты медаль за выдатнае заканчэнне гімназіі, рукапісы.

Часта вечарамі члены сям'і збіраліся ў сталовай, гулялі ў шахматы, чыталі выдрукаваныя альманахы «Суботнік», у відэа паказе В. І. Ленін, як і сёстры і браты яго, прымаў актыўны ўдзел.

Малодшы брат В. І. Леніна — Дзімітрый Ільіч Ульянаў пакінуў пасля наведвання Дома-музея ў 1942 годзе такі запіс:

«Павеяла даўно забытым! Але ў той жа час бяскожна блізім, родным. Ва ўсім бацьку, чужым і адуваным маці, бацьку і яго, Валодзе, спачатку маленькага гаразлівага хлопчыка, названа жывадушнага, вясёлага, абсалютна справядлівага і безагрэнага ва ўсім, затым больш дарослага юнака, вясёлага настойлівага. Бяскожна мілы і дарагі вобразам, і сціпам паступаць да старых вацэй, але на душы так хораша і ўтульна, што не хочацца выходзіць з гэтага доміка».

Са смерцю бацькі (12 студзеня 1886 года) адзілі вясёлыя дзіцячыя гады В. І. Леніна. Я параго юнацтва сустрэла яго дзядзька гора: 8 мая 1887 года царскія каты забілі старэйшага любімага брата —

Аляксандра Ільіча, аднаго з бесстрашных герояў-народавольцаў. Жыццё паўстала перад юнаком у сваёй жорсткай агоніі праўды. Тады і сказаў семнаццацігадовы В. І. Ленін: «Не, мы пойдзем не такім шляхам, не такім шляхам трэба ісці!» Так пачаў свой цяжкі гераічны шлях вайнаўдзіцельнага рэвалюцыянара, які не ведаў страху ў барацьбе, чалавек, імя якога стала сімвалам новага свету.

У гады Вялікай Айчыннай вайны салдаты і афіцеры з амановаў, што адраўляліся на фронт, заходзілі ў дом Леніна, каб даць клятву вернасці Радзіме.

Маёр Радзінаў пісаў: «Шпіу левай рукой, бо правая паранена ў баю з ворагамі чалавецтва — а фашыстамі. З вялікім хваляваннем агледзеў я дом, дзе жыў найвялікшы чалавек нашай эпохі — В. І. Ленін. Буду змагацца за свабоду працоўных, як змагаўся ўсё сваё светлае жыццё любімы правядыр В. І. Ленін».

У кнігах воўгулаў сустракаем запісы не толькі на мовах народаў СССР, але і на многіх мовах свету — кітайскай, французскай, нямецкай, польскай, чэшскай, балгарскай і іншых. Любоў да Леніна, да партыі, востры выказвае кожны, хто пакінуў тут свой запіс.

Група артыстаў Латвійскай дзяржаўнай філармоніі ўпершыню наведвала Дом-музей В. І. Леніна. «Уражаныя ад музея, — пішуць артысты, — назаўсёды застануцца ў нашых сэрцах, як прыклад служэння і адданасці сваёй Радзіме. Мы далі клятву быць вартымі ідэй Леніна. Мы з часцю будзем захоўваць мудрыя словы В. І. Леніна: «Мастацтва належыць народу».

Кітайскія рабочыя, гаворачы аб незабытым моманце уражання, якое пакінула ў іх наведванне Дома-музея, закончылі свой запіс такімі словамі: «Мы поўны рашучасці змагацца да канца за справу пралетарскай рэвалюцыі. Нахай жыве савецка-кітайская дружба!»

У гэты красавіцкі дні ў Доме-музеі сустракаюцца людзі розных пакаленняў, прасілі, нацянальнасцей. Многія жыхары горада добра памятаюць, якім адсталым былі стары Сібірску. У сваёй справяднасці за 1912 год гарадскі галава пісаў: «Новых будынкаў за мінулы год не будавалася. Былі адрамантаваны: губернатарскі дом, губернскае турма, дзатковае аддзяленне губернскай турмы (жаноцае) і папраўча-арыштанцкае аддзяленне».

Непазнавальна змяніўся Ульянаўск у наш савецкі час. Цяпер ён стаў буйным індустрыяльным горадам. Узніклі новыя шматпавярховыя жылыя дамы, цудоўныя клубы, з'явіліся добра забудаваныя вуліцы, магазіны, бальніцы і бібліятэкі. На паўночным усходзе горада будаваныя заводы малаціражных рухавікоў і аўтамобільных рухавікоў, аўтаматэчны завод поршніаў.

Вялікія работы вядуцца ў сувязі з будаўніцтвам Куйбышскай ГЭС.

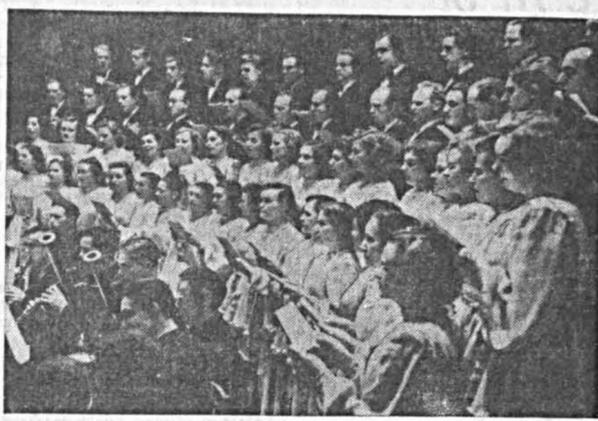
У падгор'і ствараецца буйнейшы на Волзе порт. Недалёка той час, калі ля Жыгулеў перахопіць Волгу плацінай і вада каля Ульянаўска разальцецца на многія кіламетры. У штармавое надвор'е будзе адстойвацца ў порце судны, адгароджаныя ад хвалюў вялікім хваляломам, адзетым у бетон і камень.

...Людзі і людзі людзі ў Дом Леніна. Вялікі хваляючы пачуцці авалодваюць імі. «Здаецца, прышлі ў госці да Ульянавых, каб на ўсё жыццё запомніць, як жаў тут В. І. Ленін. Здаецца, вострае з-за работнага стала ўстане Ілья Нікалаевіч і павернецца да цябе шырокім адкрытым тварам, з-за проснёнай парт'еры выйдзе з мяккай усмешкай Марыя Александрэўна, у сталовай зашумяць дзеці, па лесвіцы зверху сыйдуць Аляксандр і Валоджа», — пісаў рабочы Ліпатаў. Няма суму, ёсць радасць жыцця, адчуванне неўміручых Леніна.

Г. КАНАВАЛАЎ.

г. Ульянаўск.

Госці Мінска

Вялікую зацікаўленасць у грамадскіх і сімфанічных канцэртах гасцей, прадстаўнікоў брацкіх савецкіх рэспублік — калектыў хору і салістаў Літоўскай філармоніі. Сімфанічным аркестрам беларускай філармоніі дырыжыраваў народны артыст Грэйскай ССР Аўдэй Дзімітрыядзі.

Змястоўнымі былі праграмы канцэртаў. Першы быў прысвечаны заходне-еўрапейскай класічнай музыцы, а ў другім канцэрце былі выкананы творы савецкіх кампазітараў.

Заслужаным поспехам карысталіся выступленні дырыжора О. Дзімітрыядзі. Удзельнікі і сур'ёзны музыкант, ён прадэманстраваў музыкальную культуру, дасканаласць майстэрства ў раскрыцці ідэянага і вобразнага зместу твораў, пэўнае натхненне і яркі тэмперамент. Ён умее зхапіць і артыстаў і слухачоў, якія не могуць заставацца абыякавымі да яго выканання.

Вельмі добра прагучала ў выкананні сімфанічнага аркестра Беларускай дзяржаўнай філармоніі пад кіраўніцтвам О. Дзімітрыядзі «Фантастычная сімфонія» («Эпізод з жыцця артыста») Берліаза. Напружаны драматызм першай часткі сімфоніі, дэцэнтны і грамадзянскі вальс (2-я частка), цудоўная карціна прыроды і перажыванняў героя (3-я частка) і асабліва вобраз чэўбэрта і пятай частка — усё гэта было раскрыта дырыжорам і аркестрам ярка і пераканальна. Здавалася, што музыкантам перадаўся тэмперамент дырыжора, яго палымнае імклівае.

Шканым было выступленне О. Дзімітрыядзі і ў другім канцэрце, у якім прагучалі грэйскае творы. Гэтыя сімфанічныя мініяцюры належыць кампазітарам розных пакаленняў.

Былі выкананы ўступ і тавес «Картулі» з оперы «Даіс» Захары Палеашвілі, святочная увертура «Выбраннік народа» Аляксея Мачаварыяні, сімфані-

ная карціна «Воера Рыша», вальс Андрэя Балайкавадзе з музыкі да кінофільма «Яны снуліліся з гор», дзве сімфанічныя мініяцюры «Раніца» і «Жарт» Давіда Тарадзе і жанравыя сціна «Сачыдаа» (грэйскае барэльба) Рэваза Лагідзе. Ва ўсіх гэтых творах слухачоў захапілі народныя грэйскае мелодыі, тэмперамент п'ес, пэўнае іх, яркая свечнасць і ўрачыстасць. Канцэрт паказаў дасягненні грэйскае кампазітараў у галіне музыкальнай культуры.

Упершыню ў Мінску прагучалі манументальныя вакальна-сімфанічныя творы — «Рэвію» Моцарта і «Рака-багатыры» В. Маккарава.

Хор Літоўскай філармоніі і квартэт салістаў (А. Рэшытэ, Г. Шпелітэ, Д. Руліскі, Ю. Зіміцкі) правікіне і сардэчна спявалі бессмертны «Рэвію». Выканаўшы дачасці да слухачоў трагічны пафас і пэўнае смутак, чалавечнасць гэтай п'есы, у якой кампазітар геніяльна выказаў прастыя і шчырыя чалавечныя пачуцці. Дырыжыраваў заслужаны дзеяч Літоўскай ССР Конардас Кавіцкіас з высокім майстэрствам. Яго кантат з хорам і аркестрам, шчырыя выканаўшы, чыстата і элаганскасць гукаўнага хору — яркае свядчэнне майстэрства літоўскіх артыстаў.

У другім канцэрце мінчане праслухалі таксама і вакальна-сімфанічныя сіюіты для хору, салістаў, чыталыка і аркестра — «Рака-багатыры». Гэты натхнены патрыятычны твор аспявае аб пэўным мінулым і светлым, сонечным сучасным валакара рускага народа (дырыжор Б. Афанасьеў).

Канцэрты гасцей — сапраўднае свята музыкальнай культуры.

Е. ЯКАЎЛЕВА.

На адмыку: выступленне хору Літоўскай дзяржаўнай філармоніі. Фото І. Салавейчыка.

Сіла нашай дружбы

21 красавіка 1945

Янка БРЫЛЬ

Савецкая Армія, завяршаючы перамогу над нямецкім фашызмам, разгарнула баю авалоданне яго авяржымі галавам, у Маскве быў падпісаны Савецка-Польскі Дагавор аб дружбе, узаемнай дапамозе і пасляваенным супрацоўніцтве.

Дагавор гэты, як указаў Іосіф Вісар'янавіч Сталін, азначаў сабой каронны паварот у адносінах паміж Савецкім Саюзам і Польшчай у бок саюза і дружбы, каронны паварот, які склаўся ў ходзе вызваленчых барацьбы супраць гітлераўскай Германіі і атрымаў замацаванне ў гістарычным красавіцкім Дагаворы.

Недзяга пераацянці першы вынік гэтай вялікай дружбы — вызваленне ад фашыскай няволі, якое прынесла перамога Польшчы Савецкім Саюзам. Напачаткам нашым пільна будзе ўваць увесь жах пільнагай работы па знішчэнню цалага народа, якой на працягу гадоў, сістэматычна і планова, пры дапамозе сучаснай навуцы і тэхнікі займаліся майстры Майданека і Асвенціма, забойцы шасці мільяёнаў суайчыннікаў Капэцкія, Міцкевіча і Шапена, дзюноўці нацысцкае выродкі, у планах якіх увесь польскі народ быў асуджаны на знішчэнне...

Народ гэты ніколі не забудзе, чым абавязаны ён сваім братам з Усходу!

Каб увяць сабе, якія цяжкасці выпалі пасля вайны на долю польскіх працоўных, якой гераічна адзначана іх праца — неабходна прыгадаць, што ў выніку фашыскай акупацыі была знішчана больш чым трэцяя частка ўсёй нацыянальнай маёмасці Польшчы, а сям'і і гарады яе — у тым ліку і горады, вясёрава прыгажуня Варшава — лаялі ў руінах. Хо і зразумее гэта лепш за нас, так добра знаёмых з жахамі вайны, і хто зможа разавіцца больш за нас, глядзячы на тое, як расцірае побач з намі брацкая краіна, ідзе да шчасця польскі народ!

У недалёкім мінулым адсталая, аграрная Польшча ператварылася ў наш час у моцную індустрыяльную дзяржаву. На аб'ёму прамысловай вытворчасці ўжо ў 1953 годзе яна выйшла на пятае месца ў Еўропе, пакінуўшы заду Італію і амаль дагнаўшы такую краіну, як Францыя. У параўнанні з даверасцёўскай буржуазнай Польшчай цяпер прадукцыя машынабудавання прамысловасці ўзрастае ў дзевяці разоў. Шматлікія новыя заводы і фабрыкі народнай Польшчы выпускаюць аўтамашыны, трактары, кары, турбіны, камбайны ўборачнага і ругальнага электраабсталявання...

На вялікай плацоўцы сацыялістычнага будаўніцтва кіпіць натхнёная праца. Будуюцца новыя заводы і фабрыкі, шахты і магутныя плаціны, электра- і гідратэацыі, папярэацця сетка камунікацый, порты, суднаверфі, рыбалавецкія базы. Хутка і добра абдуоўваюцца зруйнаваныя вайной гарады, а побач з імі ўстаюць і новыя, такія, як Новая Гута і Новыя Тэхны.

Згодна афіцыйнай статыстыцы, у 1938 годзе ў Польшчы было 450 тысяч беспрацоўных. У сапраўднасці-ж панаская Польшча, з яе вельмі адсталай прамысловасцю, з «зямельнымі гадамі» і перанаселенасцю ўскі налічвала да васьмі мільяёнаў таў азіаных «лішніх рук», — амаль чацьвэртая частка насельніцтва была чысткова ці поўнае беспрацоўнай. А сёння... ды не сёння ўжо, а некалькі гадоў таму назад у Польшчы паспяхова вырашана пытанне перанаселення ўскі і поўнае ліквідавана беспрацоўе, а разам з гэтым адыйшлі ў нябыт эксплуатацыйна і галечна, беспрасветнае валоджэнства польскае мужыка-рабацінаў па чужыне, у пошуках кавалка хлеба.

Што да «зямельнага гадаў» — тэрміну, якім у свой час крывадушна карысталіся аспяваўможныя гора-акамісты — дык нахонт гэтага можна прывесці некалькі белымі цыфравымі лічбаў. У выніку зямельнай рэформы польскае сялянне атрымалі больш шасці мільяёнаў гектараў памешчыцкай зямлі, разам з будынкамі і інвентарам. «Зямельны гада», а з ім і галечна, галод і многіх тысяч белыхоў, поўнае і назаўсёды ліквідаваны. Буйны рост сацыялістычнай прамысловасці стварае ўмовы для паспяховага пераходу сельскай гаспадаркі на шлях сацыялістычнага, формай якога з'яўляецца вытворчы сельскагаспадарчы кааператыв. Такіх кааператываў ужо ў мінулым годзе было арганізавана больш дзевяці тысяч. Расце, папярэацця механізацыя і электрыфікацыя сельскай гаспадаркі. У тры разы, у параўнанні з даваенным становішчам, вырастае прадукцыя мінеральных угнаенняў.

З небылым, сапраўды грандыёзным размахам ідзе культурнае будаўніцтва. Варта напамінаць, што ў панскай Польшчы больш мільяёнаў дзяцей не меда магчыма навядзець школу, а кожны чацьвэрт грамадзянін быў непісьменным. Цяпер колькасць сімвалічных школ павялічылася ў параўнанні з даваенным часам у тры разы ў горадзе і ў пяць разоў у вёсцы. Вышэйшых навучальных устаноў, даверы якіх шырока адкрыты для дзяцей працоўных, стала больш у тры разы.

Брасамонім паказачкам культурынага росту з'яўляецца і той факт, што толькі за дзевяць пасляваенных гадоў у Польшчы выдзелена каля 650 мільяёнаў экзэмпляраў кніг, у паўтара разы больш, чым выдзелена было за ўсе дваццаць гадоў ішчэаўчынны. У чатыры разы ўзрастае колькасць бібліятэк, — кніга стала любімым другам унаранных батракоў і беспрацоўных.

У краіне існуе стэ адзінаццэаў театраў, амаль у чатыры разы больш, чым было да вайны. Зноўнай крыніцай б'е з нізоў самадзейнае мастацтва разнароўнага прапаўнака.

Непасрэдным вынікам Дагавору аб дружбе і супрацоўніцтве з'яўляецца дапамога народаў Савецкага Саюза, у тым ліку і беларускага народа, брацкаму польскаму народу. Гігант польскай сацыялістычнай індустрыі, металургічна камбайна В. І. Леніна забеспечаны новым савецкім абсталяваннем, устаноўка якога вядзе пры дапамозе лепшых савецкіх спе-

цыялістаў. На прадпрыемствах і ў сельскай гаспадарцы Польшчы з кожным годам усё больш прымяняецца станкоў і машыны савецкай маркі, у тым ліку і нашы беларускія самазвалы і трактары. На будаўніцтве велічэага Палаца культуры і навуцы імя І. В. Сталіна ў Варшаве — цудоўнага падарунка нашай краіны польскаму народу — працуюць савецкія будаўнікі, у тым ліку і беларусы. Многа зборных дамоў пасля па гэта будаўніцтва Віцебскага домабудавніцкага камбайна; Баўруйскай і Мазырскай дрэвапрацоўчых камбайнаў парых тавалаў для Палаца культуры імяла старэйных вырабаў. Самай вялікай і каштоўнай дапамогай польскаму народу з'яўляецца багаты вопыт сацыялістычнага будаўніцтва, якім мы па-братарку дзелімся з Польшчай.

Дружба беларускай і польскагай народаў мае свае прыгожыя традыцыі.

Мы ганарымся тым, што краса Беларусі, слова і песня нашага народа натхнялі гена Міцкевіча. Нашым паяям і лясам, азёрам і рэкам прысвечаны ён мноства сваіх бессмертных радкоў. Нашы народныя песні сплываюць ён у Пецербурае з Кантратам Рэлеяна. Пра нашу мову скажаў ён у Еўропе яшчэ ў першай палавіне мінулага стагоддзя: «На беларускай мове... гавораць каля дзевяці мільяёнаў чалавек... яна ўніка да даўно і цудоўна распрацавана». Прямые адзначыць, што на гэтай мове, якая дзюноўці Кастрычніку стала дзяржаўнай, цудоўна гучыць непаўторны творы Міцкевіча, над перакладам якіх пяпер працуюць вялікая група беларускіх настаўнікаў Беларусі, які ўвесь наш савецкі народ, рыхтуюцца дастойна адсвяткаваць юбілей вялікага сьмя польскага народа, нашага новагучага земляка.

Любоў да простага чалавека, беларускае сялянства, дружба і творчае супрацоўніцтва аднапааў В. Дуніна-Марцінкевіча з польскім пэаам Уладзіславам Сыракомляй і кампазітарам Станіславам Манюшкай. Цудоўным помнікам гэтай дружбы сёння гучыць з беларускай сцэны выдатная опера Манюшкі «Страшны двор», а таленавітыя першы Сыракомлі чытае ў перакладзе Я. Купала.

На сумленні нашых літаратуразнаўцаў ляжаць яшчэ ўсе неадслэдаваныя польскае сувязі пэаа-амакарта Францішка Багумішчыка, абвядзе кнігі якога друкаваліся ў Польшчы.

Саўсім сьня Беларусі, палымны рэвалюцыянер Кастусь Каліноўскі змагаўся супраць царызма поаеаць з дэспічнымі сіламі польскага народа, такімі, як друг Н. Чарнышоўскага і Т. Шаўчэнка — рэвалюцыяны амагар Зыгмунд Серакоўскі.

З любоўю і гордасцю гаворым мы аб тым, што ў Іванецкім раёне нарадзіўся Фелікс Дзежынскі, на Косаўшчыне — Тадеуш Кашчовіка, у Гродна жыла і працавала Эліза Дажыцкая...

Дваццацігоддзе ўпартай і гераічнай барацьбы заходнебеларускіх і польскіх працоўных супраць крывавага панавання ішчэаўчынны дае нам агляд прыкладу сапраўднай вялікай дружбы нашых народаў.

Цяпер наша дружба — гэта дружба свабодных, шчэасціных, адным імкненнем з'яднаных людзей. І гэта дружба мацнее з кожным днём.

Прапоўныя Мінска ніколі не забудуць таго чаароўнага, светлага ўражання, якое пакінуў тут канцэртны ансамбль «Мазоўш» і ансамбль Польскага Войска. Шкава адзначыць, што дэада беларускае мастацтва і літаратуры ў Маскве знайшла свой вельмі шчыры воўдзг у польскай прасе.

З кожным годам усё больш нашых кніжак выдэацца на польскай мове, а польскіх — на беларускай.

Летас усюені ў Мінску гасціла вялікая група нашых польскіх сабраў — вучоныя, літаратараў, артыстаў, грамадскіх дзюноўці. Шчыра прывітала іх Беларусь — і ў Мінску, дзе госці нашы змяніліся з дасягненымі беларускай прамысловасці, навуцы, культуры, будаўніцтва, і ў раёнах рэспублікі, на прадпрыемствах гарадоў і ў нагаса. Польскі чэаісц «Пашаля» («Дружба») шырока і цікава расказаў сваім чытачам аб уражаннях і назірваннях нашых гасцей.

Вось, напрыклад, што піша прафэсар Генрых Ялонскі:

«Усёны віталі нас з сардэчнай, сабраўскай усмешкай. Ад першага і да апошняга дня наведвання Беларусі нас азліўала сапраўды братарская гасцінасць».

Вялікая колькасць нашых уражанняў і назірванняў — гэта перш за ўсё вынік таго, што нашы беларускія таварышы вельмі правільна разумеюць дружбу. Сапраўднае сяброўства нашаму добра ведаць адзін аднаго, і таму дэагатацы Таварыства польска-савецкай дружбы паказалі ў Беларусі ўсё, што ўса дэагатацы або яе пасабныя члены хацелі ўбачыць».

Расказаўшы чытачам «Шпіанжы» аб сваіх багатых уражаннях і назірваннях, аб той любві да польскай культуры і помніку імя на Беларусі, аб той любві, якую ён адуць у нас, таварыш Ялонскі авяртаецца да сваіх суайчыннікаў з пытаннем:

«А як у нас? Ці дастаткова мы ведаем гісторыю брацкага народа? Ці ведаем мы беларускае літаратуру і мастацтва, так, як яны заслугоўваюць гэтага. Ці ўсе зрабілі нашы навуковыя ўстановы, каб разгарнуць належным чынам супрацоўніцтва з адпаведнымі ўстановамі Беларусі?».

У імя нашай сваячыннай дружбы з таленавітым і мужным польскім народам, у імя ішчэаўчыннага ўмацавання нашых братарскіх адносін — варта і нам, таварыш, счытацца ў саміх сябе: ці ўсе зрабілі мы, што павінны зрабіць, да таго, каб ведаць нашых сабраў, каб яны ведалі нас, каб мы ішчэаўчынна лепш амагалі дапамагачь адзін другому ў нашай спольнай працы, у нашых спольных імкненнях да мэты, якую нам паказвае, да якой вядзе нас Камуністычная партыя?»

Зроблена нам, беларусам, нямаля і добра. Аднак павінна быць зроблена непапраўна больш і лепш!

Галоўны рэдактар Васіль ВІТНА.

Рэдакцыйная калегія: Заір АЗГУР, Дзімітрый АРЛОУ, Уладзімір АЛОУНІКАУ, Губэр БАЧЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Васіль БУРНОСАУ, Кастусь ГУБЭРЭВІЧ, Ірына ЖДАНОВІЧ, Павел КАВАЛЕУ, Барыс ПЯРКОЎСКІ.

У Саюзе савецкіх пісьменнікаў БССР

Пасяджэнне секцыі паэзіі

15 красавіка адбыўся перавыбарчы сход секцыі паэзіі. З дакладам аб рабоце секцыі выступіў К. Кірэнка. Ён адзначыў, што ў мінулым годзе наведзена некалькі цікавых абмеркаванняў новых твораў. Аднак секцыя яшчэ не стала трыбунай калектыўнай думкі.

Дакладчык выказаў нягэдоу з тымі, хто гаварыў аб сузьменным адстаенні нашай паэзіі. Каб выпрацаваць правільны погляд на становішча паэтычнага фронту, каб правільна арыентаваць паэтаў, трэба зрабіць дзейнасць секцыі сапраўды творчай, падумаваць аб найбольш мэтазгодных формах яе работы.

Наша паэзія, сказаў А. Зарышкі